Nr 177. ROK 1834. PONIEDZIAŁEK 3 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące wraz z Rozmaitościami Złp. 12. miesięczne Złp. 5.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Dominika W.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Letosław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE

Barometr zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometer		Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
			Therm. suchy	Therm: mokry			
7	27" 1"819	15°,6	5°,05		Zaden	Pochmurno	Deszcz
3. 12	1, 157	23, 8	5, 08		Południowy słaby	Chmury	
3	0,442	26, 4	4, 28		" "	" "	Grzmot-Deszcz
9	0, 632	+16, 8	+6, 40		Pł. Zachodni słaby	Pochmurno	

Część Polityczna.

WIADOMOŚCI Z OSTATNIEY POCZTY.

Paryż 22 *Lipca*. Król w tych dniach przeprowadza się z Neuilly do Tuilleriów. Podróż do południowych prowincyi, zdaje się bydź odłożoną na czas nieograniczony.

Monitor dzisieyszy zawiera program uroczystości lipcowéy. — 16 par nowożeńców ma bydź wyposażonych, każda po 3000 franków, składających się wyłącznie z samych synów i córek tych mieszkańców, którzy w lipcu r. 1830 lub w kwietniu 1834 r. walczyli. Na moście *Pont Neuf*, mają bydź trzy wielkie maszty z tróykolorowemi chorągwiami wystawione; prócz tego zapowiedziane jest żałobne nabożeństwo za poległych, salwy artylleryi, mustra gwardyi narodowéy i garnizonu, bezpłatne widowiska w teatrach, wyścigi o nagrody, wielki koncert w ogrodzie tullieryiskim, sztuczne ognie, balony, illuminacye.

Od granicy hiszpańskiéy nic ważnego nienadeszło.

Papiery hiszpańskie poszły nieco w górę.

Dnia 23 *Lipca*. Dzisieysze dzienniki ministeryalne zawierają wypis z depeszy telegraficzney z dnia 21 następującey treści:

»Don Carlos zdaje się jeszcze ciągle stać w bliskości Salva-Tierra; woyska jego mało się jeszcze powiększyły. Rodil wysłał 3000 ludzi z Pampeluny ku dolinie Bastan. Jauregoy wyruszył podobnież w pochód ku Salva-Tierra. Powstańcy cierpią wielki niedostatek, przez energiczne rozporządzenia jenerała Rodil dla odcięcia im dowozu żywności; sprowadzili oni z Francyi około 100 koni i niezdają się wiele mieć pieniędzy.

»Dotąd nieprzyszło jeszcze wcale do żadnéy potyczki.« — Na zasadzie téy wiadomości papiery hiszpańskie podniosły się cokolwiek w giełdzie.

Kurs papierów hiszpańskich 23 lipca 5cio procentowe po 60¾. — 3 *procentowe* 40½ *obligacye kortezów* 34¼: (*G. P. S.*)

WIADOMOŚCI Z POPRZEDNICH POCZT.

Petersburg 14 *Lipca*. W przyszłą niedzielę 1 lipca, w rocznicę urodzin N. Cesarzowéy Jmci, odbyła się uroczysta msza w kaplicy pałacowéy w Peterhoffie, w obecności NN. Państwa oboyga i całéy rodziny Cesarskiéy, tudzież JJ. KK. MM. Xiążęcia Następcy tronu Pruskiego, xiążęcia Fryderyka Henryka Niderlandzkiego i xiążęcia Piotra Oldenburskiego. Członkowie rady państwa, senatorowie, urzędnicy dworu, jenerałowie i oficerowie gwardyi i woysk lądowych i morskich, wraz z innemi znakomitemi płci oboiéy osobami prezentowanemi u dworu, znaydowali się na téni nabożeństwie, po ukończeniu którego nastąpił obrzęd ucałowania ręki

N. Cesarzowéy Jmci, we własnych jéy pokojach. Wieczorem w pałacu dany był wielki bal maskowy dła szlachty i kupców, i cały ły ogród został świetnie illuminowany. Jedna eskadrylla floty Cesarskiéy, ubrana we flagi i wstęgi tysiączney barwy, stała naprzeciw pałacu i kilkusetne dawała salwy; za nadeyściem wieczora, ognie, któremi się okręty oświeciły aż do wierzchołka masztów, naypięknieyszy przedstawiły widok. Około 11 godz. wieczornéy, NN. Państwo oboje, w towarzystwie członków Swéy Nayjaśnieyszéy Rodziny i dworu, przejeżdżali się w linijach sześciokonnych po obu ogrodach, dla przypatrzenia się illuminacyi, wśród któréy jaśniały cyfry N. Cesarzowéy, JJ. KK. MM. Xiążęcia Następcy Tronu Pruskiego i saméy Xiężny Jmci. Naypięknieysza pogoda sprzyjała temu wspaniałemu świętu, na które zbiegła się do Peterhofu przeszło połowa mieszkańców stolicy i cała ludność okoliczna.

Reskrypt Cesarski do. P. Feldmarszałka xiążęcie Wittgenstein.

»Xiąże Piotrze Krystynowiczu! Z prawdziwą przyjemnością dowiedziałem się z listu waszego, że Król Jmci Pruski, w dowód wdzięczności swojéy ku oddanym przez was, w ciągu ostatniéy z Francuzami woyny, znakomitym zasługom; raczył wynieść was, z potomstwem, na godność xiążęcą. Pozwalając wam i rodowi waszemu używać tego tytułu, i upewniając was, że Mi nader miło widzieć w tém zdarzeniu nowy dowód tego wysokiego szacunku, któryście dla siebie zjednali świetnemi i pamiętnemi na polu sławy czynami, pozostaję wam nazawsze życzliwym.
(G. W.)

Odessa 4 *Lipca.* Dnia 25 z. m., xiąże Raguzy, (marszałek Marmont), hrabia i hrabina Woronców, hrabiaa Choiseul i wiele innych osób, przybyli na jachcie *Rezwaju* do Teodozyi, skąd się udali do Kerczu. *(G. W.)*

Wiedeń 19 *Lipca.* Wznawia się pogłoska o zebraniu kongresu europeyskiego w naszey stolicy, co jednak niepierwey, jak przy spóźnioney porze roku nastąpi,

Podług listów odebranych z Belgradu, była dnia 29 czerwca wielka pogorzel w mieście Bitoglii. Spaliło się 1000 domów. — Turcy podłożyli ogień w kilku razem punktach. *(G. W.)*

Paryż 17 *Lipca.* Ze wszystkich dzienników francuzkich, jeden tylko *Constitutionel* nie daje wiary przybyciu D. Karlosa do Biskai. Jestto mistyfikacya (mówi tenże dziennik,) bardzo zręcznie ułożona i prowadzona przez francuzkich i hiszpańskich karlistów oraz torysów angielskich; lecz można 100 przeciwko jednemu stawić, że wspomniony infant, który niemiał dosyć odwagi, aby stanął na czele swojego stronnictwa wtenczas, kiedy było jeszcze liczne i rozgałęzione w Hiszpanii; nie śmiałby dzisiay narażać swéy osoby a może i życia na niebezpieczeństwo tém widoczniejsze, im słabsze są siły i środki nieprzyjaciół nowego rzeczy porządku. — Dwojaki jest powód zrobionego ogłoszenia o jego przybyciu do Hiszpanii: pierwszym, jest potrzeba ożywienia stygnącego ducha w powstańcach, którym Rodil zapewnił przebaczenie jeżeli się zdadzą na łaskę królowey, a do namysłu zostawił czas krótki; drugim, jest dobrze pomyślana spekulacya finansowa na papiery hiszpańskie, ażeby korzystać z krótkiego czasu, nim postanowienia kortezów nadając tymże papierom niewątpliwą cechę ich wartości, tém samém przetną wątek zyskowanych obrotów, do jakich dzisiay jeszcze sposobność podają.

Redaktorowie dziennika *Tribune* ogłosili, iż nie mogąc znaleść drukarni, którąby się chciała podjąć wytłaczania ich pisma, są zmuszeni zaprzestać jego wydawania. W ciągu trwania wspomnionego pisma, zrobiono wydawcom 95 processów, byli osądzeni na zapłacenie 125,800 fr., (które uiścili,) i skazani w ogóle na lat 17 więzienia. Drukarni własney założyć nie mogą, bo nato potrzeba zyskać pozwolenie rządu.

Z wychodniów którzy w styczniu udali się do Egiptu, część pewna wróciła do Francyi. Jeden z nich tylko rodem bawarczyk, pozostał jako lekarz batalionowy w służbie Mehemeda Alego.

Do Tulonu posłano rozkaz telegraficzny, ażeby była w pogotowiu korweta *Diligente*, która otrzyma niebawem tayne polecenia; sądzą, że popłynie do Dardanellów.

Dnia 18 *Lipca.* Rząd odebrał dnia onegdayszego od admirała Roussin, posła naszego w Stambule, depesze, dotyczące stanu rzeczy na wschodzie. Udzielono je natychmiast Panu Granville posłowi angielskiemu, który tegoż dnia wieczorem, naradzał się o tém z Panem Rigny.

Mem. Bordelais powiada, że karliści z różnych stron zasiłki odbierają. Dnia wczorayszego posłano im sto koni do Sare. Władze wydały rozkaz przytrzymania naczelnika powstańców Castor, w celu odprowadzenia go w głąb Francyi. O Don Karlosie mówią, że przez ogołenie wąsów i przywdzianie peruki, zrobił się zupełnie niepodobnym. — W liście pisanym z nad samey granicy, donoszą, że Rodil wkroczył dnia 6 do Logrogno w 12 tysięcy ludzi; długim pochodem i przez dokuczaczające upały, woysko jego mocno znużone było. Zumalacarreguy znaydował się w Varnda; Sagastbelza od trzech dni w Goysneta i Aranaz, El Pastor w Tolozie. Quesada był jeszcze do dnia 6 w Pampelunie, skąd wyszli właśnie Oraa i Lorenzo. Fakcyoniści Biskayscy połączyli się z Zumalacarreguy, ale woysko Espartery i El-Pastora tak jest rozstawione, że nie będzie mógł wkroczyć do Biskai.

Messager zapewnia, że w Bordeaux robią jawnie przygotowania różnych przedmiotów wojennych dla karlistów i w dosyć znacznych ilościach. Jest mniemaniem, że były minister Calomarde kieruje temi wszystkiemi obrotami; miał on bydź aresztowany, ale jak mówią, rozkaz wyszedł za późno, bo już się na ziemi francuzkiey nie znayduje. Podprefektowi w Bajonnie posłano rozkaz, aby aresztował 20 osób, które wyjechały z północney Hiszpanii dla połączenia się z mniemanym infantem. Oprócz Pana Jauge, bankiera xiężney Berry i D. Karlosa, aresztowano dziś rano kilku karlistów, uważanych za ajentów tego ostatniego, i przetrząsano ich mieszkania.

Podróż króla została odłożona. Dziś wysłano gońców z depeszami w rozmaite strony.

Z Tulonu wysłano d. 22 rekrutów do legii zagraniczney w Algierze, między którymi było naywięcey Bawarczyków z nad Renu. — Doniesienia z Algieru są bardzo zaspokające; prawie ze wszystkiemi pokoleniami pozawierano układy pokoju i dobrego zachowania, przezco można dziś z wszelkiem bezpieczeństwem na mil 4 w około Algieru bez eskorty przebywać. *(G. W.)*

Londyn 18 Lipca. Na posiedzeniach ministrów naradzających się nad nowym składem zarządu krajowego był zawsze hr. Grey obecny, albo zbierali się ministrowie u niego. Zawczoray odbyła się rada gabinetowa na którey hr. Grey złożył w ręce króla pieczęć swego urzędu, a potém zostały ogłoszone zmiany w ministerium już przez monarchę zatwierdzone. Zmiany te, jak to przewidzieć można było, ograniczają się na trzech następujących: W mieysce wystepującego lorda Grey, nastaje dotychczasowy minister spraw wewnętrznych wice-hrabia (viscount) *Melbourne*, jako pierwszy lord skarbu i pierwszy minister; w jego mieysce przeszedł jeneralny intendent lasów vice-hrabia *Duncanon*, jako sekretarz stanu w wydziale spraw wewnętrznych. Intendentem lasów, mianowano dawnieyszego sekretarza stanu wydziału wojennego, Sir Joho Cam Hobhouse, który będzie także zasiadać i mieć głos w gabinecie. W zarządzie pozostają następujący ministrowie: wice-hr. Althorp, kanc. i podskarbnik izby skarbowéy; lord Brougham, lord kanclerz; markiz Landsdowne, prezes rady taynéy; lord Anckland, pierwszy lord admiralicyi; Pan Spring Rice, sekretarz stanu do wydziału osad; vice-hrabia Palmerston, sekretarz stanu do wydziału interesów zagranicznych; hrabia Carlisle, lord pieczętarz; Pan Poulett Thomson, prezes w wydziale handlu; P. Abercrombie, przełożony nad mennicą; markiz Conynngham, poczmistrz jeneralny; lord Holland, kanclerz xięstwa Lancaster; Lord John Russel, płatnik woyska; Pan Littleton, główny sekretarz do spraw Irlandyi.

Morning Herald donosi z listu prywatnego od granicy hiszpańskiey, pod d. 11 lipca: »Potwierdza się, że Don Karlos przejeżdżał przez Bajonnę, udając się do Hiszpanii; dziś wieczorem odebrały władze, urzędowe o tém zawiadomienie, z doniesieniem, że dziś przedpołudniem już się znaydował na dolinie Bastan. Jego rzeczy już o godzinie 4 rano były tam z Bajonny posłane. Don Karlos zbliżając się do granicy, rzekł do towarzyszącéy mu osoby: »W chwili, gdy tu rozmawiamy, dają mi lekarstwo w Londynie.» Wiadomo także, iż stanąwszy na ziemi hiszpańskiey, rzucał spotykającym go żołnierzom karlistowskim, sztuki pięcio-frankowych talarów, którzy je z chciwością podnosili, nie domyślając się w cale, kto był ich dawcą.

Przybył tu jeden z adjutantów Ibrahima paszy, a w sobotę złożył swoje pisma wierzytelne, w biórze ministra spraw zagranicznych. *(G. W.)*

Madryt 9 *Lipca.* Układ zawarty między Rotszyldem a Panem Allende, ajentem rządowym, nie został potwierdzony. Zaliczone przez dom Rotszyldów awanse będą mu zwrócone; 80 milijonów realów zaraz a 40 milijonów w czterech jednomiesięcznych ratach. Słychać że P. Ardem, ma pozyskać nominacyą na nadwornego bankiera.

Odebrano tu niespodzianie wiadomość, że xiądz Merino, Cuevillas i kilku innych naczelników powstania, połączywszy się z swymi stronnikami w starey Kastylii, ułożyli plan uwięzienia królowey i dwóch jey córek, z zamku Ildefonso. Woysko znaydujące się w Segowii i część załogi Madrytu, wysłano natychmiast w tamte strony, a oprócz tego oddzielony został od korpusu Rodila z dwoma batalijonami jenerał Cordova, z poleceniem aby ścigał xiędza Merino. Tym sposobem jeżeli to jest prawdą, niemała siła woyska musi bydź użyta dla zasłonienia królowey, i na kordon zdrowia przeciwko cholerze.

Gazeta Madrycka donosi, że kordon zdrowia pociągnięty na pòłnoc Madrytu, już jest niepotrzebny; tym sposobem otworzy się wolny związek między stolicą a prowincyami nad Ebro i Duero. *(G. W.)*

Lizbona 6 *Lipca.* Od dnia 1 lipca przybrała *Chronica* tytuł gazety urzędowey i odtąd wychodzi już pod nazwiskiem *Gazeta official Governo.* Z buletynów które umieszczała o stanie zdrowia Don Pedra, pokazuje się, że minęło już niebezpieczeństwo i cesarz przychodzi do siebie.

Admirał Gage objął już dowództwo stanowiska floty angielskiey na Tagu, w mieysca admirała Parker. W tey chwili stoi na Tagu jeden tylko okręt angielski, a tym jest okręt admiralski czyli banderowy admirała Gage, nazwiskiem »Hastings.« *(G. W.)*

Ankona 8 *Lipca.* Podług odebranych wiadomości ze wschodu, flota angielska stojąca w Vurla, zabawi tam bezwątpienia czas dłuższy; pozawierano bowiem kontrakty względem opatrywania okrętów na 4 następne miesiące, z warunkiem dostawy do Vurla. Woysko lądowe będące na pokładach tey floty, a wynoszące 1500 ludzi, wysiada codziennie na ląd, dla nauki w obrotach i w robieniu bronią. *(G. W.)*

Nauplia 9 *Czerwca.* A. Maurocordato były prezes rady ministrów, mianowany został posłem i pełnomocnym ministrem przy dworach w Berlinie i Monachium, a nomarcha Cykladow J. Bisos, ministrem spraw wewnętrznych.

Były naczelnik Mainotów Pietro-Bey Mauromichalis, który niedawno został ozdobiony krzyżem orderu Zbawiciela, dokłada wszelkich starań usilności aby skłonić ziomków swoich do uległości dla króla, co czyni nadzieję, że woyna w tey prowincyi, bez wielkiego krwi rozlewu da się ukończyć. Stronnicy Mauromichalisa, których ma niemało, już się odłączyli od upornych, co skłania tychże do oddania się na łaskę króla i do zniszczenia swych zamków warownych. *(G. W.)*

Konstantynopol 29 *Czerwca.* Podług rapportu z wyprawy przeciwko wyspie Samos, miasteczko Vati i wieś Palaocastro, mają już zaprowadzoną władzę rządową. Gdy związki pomiędzy Vathi a resztą wyspy, były przerwane przez zabiegi Logotheta, zatém dowódzca turecki wysadził na ląd woysko i kazał zdobyć warowny zamek w którym się chroniła rodzina Logotheta. Ośmieleni zajęciem tego zamku mieszkańcy wsi Hora, poddali się Porcie, a Muszuris, pełnomocnik xięcia Vogoridesa udał się do Mitylimus, dla zajęcia tego miasta w imieniu sułtana, co wkrótce zapewne nastąpi, ponieważ tamteysi mieszkańcy, nie należą do tych, którzy mieli zamysł wynieść się z kraju; Logotheti arcybiskup z Samos i członkowie kommissyi rządzącey, schronili się wraz z swymi stronnikami do Pyrgos.

Podług dziennika tureckiego *Tekwini Wekaii*, już od lat kilku istnieje w Stambulo szkoła medyczna mająca 4 klassy a licząca 140 uczniów, w dwoch niższych klassach uczą szczególniey języka; a w trzeciey wykładają anatomię, fizyologię, semiotykę i farmakologię; w czwartey nauki przyrodzenia, jako to: botanikę, fizykę, chemię, oraz patologię. Nauczyciele i uczniowie otrzymują prócz pieniężney zapłaty, codziennie chleb i mięso, lecz poczynając od 4 klassy wstecz, płace są coraz mnieysze. Znaki dla rozróżnienia klass, są złote lub srebrne; nauczyciele odznaczają się brylantami. Uczniowie 4 klassy odznaczający się postępem w nauce, zostają pomocnikami lekarzy batalijonowych w woysku i przy szpitalach. Gdy w ciągu tey służby wykształcą się praktycznie, natenczas zostają samoistnymi lekarzami. *(G, W.)*